

Briuselis, 2017 m. gruodžio 1 d.
(OR. en)

14958/17

Tarpinstitucinė byla:
2016/0397 (COD)

SOC 765
EMPL 583
CODEC 1926

ATASKAITA

nuo: Nuolatinių atstovų komiteto

kam: Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 14013/17 REV 2

Komisijos dok. Nr.: 15642/16 + ADD 1 - ADD 8 - COM(2016) 815 final

Dalykas: Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO,
kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės
apsaugos sistemų koordinavimo ir Reglamentas (EB) Nr. 987/2009,
nustatantis Reglamento (EB) Nr. 883/2004 įgyvendinimo tvarką (Tekstas
svarbus EEE ir Šveicarijai)
– Dalinis bendras požiūris

I. IVADAS

2016 m. gruodžio 13 d. Komisija pateikė pasiūlymą iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo ir Reglamentą (EB) Nr. 987/2009, nustatantį Reglamento (EB) Nr. 883/2004 įgyvendinimo tvarką. Bendras pasiūlymo tikslas – toliau modernizuoti ES socialinės apsaugos koordinavimo taisykles užtikrinant, kad jos taptų aiškesnės ir teisingesnės, taip pat lengviau įgyvendinamos, tokiu būdu prisidedant prie palankesnių sąlygų laisvam asmenų judėjimui ES sudarymo.

Visų pirma pasiūlyme daugiausia dėmesio skiriama penkioms sritims: i) bedarbio išmokų, ii) ilgalaikės priežiūros išmokų, iii) tam tikrų socialinių išmokų ekonomiškai neaktyviems judiems piliečiams iv) išmokų šeimai ir v) teisės aktų, taikytinų komandiruojamiems ir siunčiamiems darbuotojams ir asmenims, dirbantiems dviejose ar daugiau valstybių narių.

Siūlomas teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 48 straipsnis, kuriame nustatyta, kad Europos Parlamentas ir Taryba sprendžia pagal įprastą teisėkūros procedūrą.

Europos Parlamentas dar turi pateikti per pirmąjį svarstymą priimtą poziciją.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę pateikė 2017 m. liepos 5 d.

Regionų komitetas nuomonę pateikė 2017 m. liepos 12–13 d. posėdyje.

II. DISKUSIJOS TARYBOS PARENGIAMUOSIUOSE ORGANUOSE

Pirmininkaujant Estijai Socialinių klausimų darbo grupė pradėjo nagrinėti pasiūlymo dalis, susijusias su ilgalaikės priežiūros išmokomis ir išmokomis šeimai. Devyniuose posėdžiuose¹ vyko labai sudėtingos techninės diskusijos.

Ilgalaikės priežiūros išmokos

Savo pasiūlyme Komisija kaip atskirą sritį išskyrė ilgalaikės priežiūros išmokas, kurios iki šiol buvo laikomos ligos išmokų dalimi. Šios naujos srities tikslas – atspindėti dėl visuomenės senėjimo didėjančią šių išmokų svarbą ir jų skaičių nacionalinėse socialinės apsaugos sistemose.

¹ 2017 m. liepos 5–6 d., rugsėjo 6–7 d., spalio 3–4 d., spalio 30 d. ir lapkričio 15–16 d.

Po labai sudėtingų techninių diskusijų ir intensyvaus idėjų svarstymo Socialinių klausimų darbo grupėje pirmininkaujanti valstybė narė iš dalies pakeitė Reglamente Nr. 883/2004 (pagrindiniame reglamente) pateikiamą ilgalaikės priežiūros išmokų apibrėžtį, kad ji tiktų skirtingoms valstybių narių sistemoms. Pirmininkaujanti valstybė narė taip pat pasiūlė įtraukti naują 24a konstatuojamąją dalį, kuria išsamiau paaiškinama pagrindinė asmens priežiūros poreikio dėl sveikatos sutrikimo sąvoka. Konstatuojamojoje dalyje taip pat išsamiau paaiškintas skirtumas tarp į reglamento taikymo sritį patenkančių ir nepatenkančių išmokų vadovaujantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika.

Ilgalaikės priežiūros išmokų koordinavimo klausimu Komisija pasiūlė įtraukti atskirą ilgalaikės priežiūros išmokoms skirtą skyrių pagrindinio reglamento III antraštinės dalies I skyriuje (ligos, motinystės ir lygiavertės tėvystės išmokos) nustatytas taisykles taikant *mutatis mutandis*. Socialinių klausimų darbo grupė dirbo ta pačia kryptimi, tik vietoj to, kad skirtų ilgalaikės priežiūros išmokoms naują skyrių, įtraukė jas į 1 skyrių. Socialinių klausimų darbo grupė išnagrinėjo atskiras to skyriaus nuostatas ir šalia nuostatų, kurias pasiūlė Komisija, pasiūlė patikslinti pagrindinio reglamento 19, 20 ir 30 straipsnius ir atitinkamai reglamento Nr. 987/2009 (įgyvendinimo reglamento) 25 straipsnį ilgalaikės priežiūros išmokų atžvilgiu. Dėl specifinio ilgalaikės priežiūros pobūdžio pirmininkaujanti valstybė narė taip pat pasiūlė padalyti išmokų natūra apibrėžtį į du punktus.

Remdamasi delegacijų pateikta informacija pirmininkaujanti valstybė narė naujo XII priedo tikslais nustatė ilgalaikės priežiūros išmokų, teikiamų nukrypstant nuo 33a straipsnio 2 dalies, sąrašą, kuriuo remdamosi valstybės narės gali koordinuoti tam tikras ilgalaikės priežiūros išmokas pagal kitus pagrindinio reglamento III antraštinės dalies skyrius, jei tokio koordinavimo rezultatas išmokų gavėjams iš esmės yra ne mažiau palankus. Buvo pasiektas platus sutarimas, kad tokiais atvejais taip pat būtų taikomos pagrindinio reglamento 34 straipsnio 1 ir 3 dalys, kuriose nustatytos sutapimo vengimo taisyklės.

Siekiant nustatyti, kuri valstybė narė kompetentinga ilgalaikės priežiūros išmokų vaikams atveju, buvo nurodytos atitinkamos taisyklės, jau nustatytos pagal išmokų šeimai skyrių.

Išmokos šeimai

Komisija pasiūlė išmokas šeimai, kuriomis siekiama pakeisti pajamas vaiko auginimo laikotarpiu, laikyti individualia, o ne išvestine teise, ir suteikti galimybę antrinei kompetentingai valstybei narei išmokėti visą išmokų sumą.

Po išsamių techninių diskusijų ir intensyvaus idėjų svarstymo bei dokumentų rengimo darbo Socialinių klausimų darbo grupėje buvo patikslintas pagrindinio reglamento 68b straipsnio 1 dalies ir susijusios 35a konstatuojamosios dalies tekstas dėl pajamas pakeičiančių išmokų sąvokos. Šio patikslinimo tikslas – į šią sąvoką taip pat įtraukti individualias vaiko auginimo išmokas, skiriamas vienam iš vaikų auginančių ir todėl dirbti negalinčių tėvų.

Siekdama atsižvelgti į delegacijų prašymą atkreipti dėmesį į Sprendimą byloje C-347/12 Wiering, pirmininkaujanti valstybė narė diferencinio priedo apskaičiavimo taisyklės pasiūlė taikyti tik tos pačios rūšies išmokoms. Atsižvelgiant į specifinį valstybių narių mokamų įvairių išmokų šeimai pobūdį, Socialinių klausimų darbo grupė taip pat susitarė atskirti dvi išmokų šeimai kategorijas.

Socialinių klausimų darbo grupė taip pat sudarė individualaus pobūdžio išmokų šeimai sąrašą pagal naujo XIII priedo I dalies 68b straipsnio 1 dalį ir šalių, nukrypstančių nuo XIII priedo 2 dalies 68 straipsnio 2 dalyje nustatytos sutapimo vengimo nuostatos ir pageidaujančių mokėti visą išmokų sumą, sąrašą.

2017 m. lapkričio 24 d. Nuolatinių atstovų komitetas išnagrinėjo Socialinių klausimų darbo grupės posėdžiuose parengtą kompromisinį tekstą ir susitarė pateikti jį EPSCO tarybai, kad būtų galima susitarti dėl bendro požiūrio.

Patvirtintas tekstas pateikiamas šio pranešimo I priede (ilgalaikės priežiūros išmokos) ir II priede (išmokos šeimai).

Dalių numeravimas yra toks, kaip Komisijos pasiūlyme (dok. 15642/16).

Likusios išlygos

SK toliau laikosi bendros tikrinimo išlygos ir lingvistinės išlygos.

DK, NL, PL ir UK toliau laikosi parlamentinio tikrinimo išlygų.

Komisija patvirtino, kad šiame etape ji laikosi pirminio pasiūlymo ir toliau laikosi tikrinimo išlygos dėl bet kokių pasiūlymo pakeitimų.

III. IŠVADA

Tarybos prašoma 2017 m. gruodžio 7 d. posėdyje (EPSCO) pasiekti dalinį bendrą požiūrį dėl kompromisinio teksto, kuris pateikiamas šio pranešimo prieduose.

Pasiūlymo nuostatos, susijusios su ilgalaikė priežiūra

Reglamentas (EB) Nr. 883/2004

24 konstatuojamoji dalis

Vadovaujantis Teisingumo Teismo praktika apdraustųjų ir jų šeimos narių ilgalaikės priežiūros išmokos iš esmės turėtų būti ir toliau koordinuojamos laikantis ligos išmokoms taikomų taisyklių. Tačiau šiomis taisyklėmis turėtų būti atsižvelgta į specifinį ilgalaikės priežiūros išmokų pobūdį. Taip pat reikia numatyti specialias nuostatas tiems atvejams, kai ilgalaikės priežiūros išmokos natūra ir pinigais sutampa.

24a konstatuojamoji dalis

Ilgalaikės priežiūros išmokomis laikomos tik tos išmokos, kurių pagrindinis tikslas yra patenkinti asmens, kuriam dėl sveikatos sutrikimų, sukeltų, pavyzdžiui, senatvės, negalios ar ligos, ilgesnį laikotarpį reikia reikšmingos kitų asmenų pagalbos svarbiausiems kasdieniams veiksams atlikti, priežiūros poreikius. Be to, ilgalaikės priežiūros išmokomis laikomos tik tos išmokos, kurios pagal reglamentą gali būti laikomos socialinės apsaugos išmokomis. Vadovaujantis Teisingumo Teismo praktika, pavyzdžiui, byloje C-433/13 *Komisija prieš Slovakijos Respubliką*, socialinės apsaugos išmokos yra išmokos, suteiktos išmokos gavėjams neatliekant jokio individualaus ir diskrecinio asmeninių poreikių vertinimo, remiantis teisiškai apibrėžta situacija, ir ilgalaikės priežiūros išmokos turėtų būti suprantamos atitinkamai. Visų pirma ilgalaikės priežiūros išmokos neapima socialinės ar medicininės pagalbos. Diskreciniu pagrindu, po to, kai buvo atliktas individualus pareiškėjo asmeninių poreikių vertinimas, suteiktos išmokos nėra ilgalaikės priežiūros išmokos, kurioms taikomas šis reglamentas.

Apibrėžtys

c) „apdraustasis“ pagal III antraštinės dalies 1 ir 3 skyriuose nurodytas socialinės apsaugos sritis – bet kuris asmuo, atitinkantis valstybės narės, kuri yra kompetentinga vadovaujantis II antraštine dalimi, teisės aktų sąlygas dėl teisės gauti išmokas, atsižvelgiant į šio reglamento nuostatas;

i) 1) ii) išmokų natūra, numatytą III antraštinės dalies 1 skyriuje, atžvilgiu – bet kuris asmuo, kuris šeimos nariu arba namų ūkio nariu nustatomas ar pripažįstamas tos valstybės narės, kurioje jis gyvena, teisės aktais;

va) „išmokos natūra“:

i) taikant III antraštinės dalies I skyrių ligos, motinystės ir lygiaverčių tėvystės išmokų atžvilgiu – išmokos natūra, teikiamos pagal valstybės narės teisės aktus ir skirtos užtikrinti sveikatos priežiūros ir papildomų sveikatos priežiūros produktų bei paslaugų teikimą, prieinamumą, tiesiogiai apmokėti ar kompensuoti sveikatos priežiūros ir papildomų sveikatos priežiūros produktų bei paslaugų išlaidas;

-ii) taikant III antraštinės dalies I skyrių ilgalaikės priežiūros išmokų atžvilgiu – išmokos natūra, teikiamos pagal valstybės narės teisės aktus, kurios yra skirtos užtikrinti ilgalaikės priežiūros teikimą, prieinamumą, tiesiogiai apmokėti ar kompensuoti ilgalaikės priežiūros išlaidas, kaip apibrėžta vb punkte;

vb) „ilgalaikės priežiūros išmoka“ – išmoka natūra arba pinigais, kurios tikslas – patenkinti asmens, kuriam dėl sveikatos sutrikimų ilgesnį laikotarpį reikia reikšmingos kito asmens ar asmenų pagalbos svarbiausiems kasdieniams veiksams atlikti siekiant padidinti jo savarankiškumą, priežiūros poreikius; šios išmokos apima išmokas, suteiktas tuo pačiu tikslu asmeniui, teikiančiam tokią pagalbą.

3 straipsnis

Taikymo sritys

1. Šis reglamentas taikomas visiems teisės aktams, kurie apima šias socialinės apsaugos sritis:
 - a) ligos ir ilgalaikės priežiūros išmokas;
 - ba) [....]

11 straipsnis

Bendrosios taisyklės

2. Šioje antraštinėje dalyje asmenys, gaunantys išmokas pinigais už darbą pagal darbo sutartį arba savarankišką darbą, laikomi dirbančiais minėtą darbą. Ši nuostata netaikoma invalidumo, senatvės ar maitintojo netekimo pensijoms, pensijoms dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar profesinių ligų arba ilgalaikės priežiūros išmokoms pinigais, teikiamoms asmeniui, kuriam reikia priežiūros.

III antraštinė dalis, 1 skyrius:

Ligos, ilgalaikės priežiūros, motinystės ir lygiavertės tėvystės išmokos

19 straipsnis

Buvimas už kompetentingos valstybės narės ribų

1. Jei 2 dalyje nenumatyta kitaip, apdraustasis ir jo šeimos nariai, būnantys valstybėje narėje, kuri nėra kompetentinga valstybė narė, turi teisę gauti išmokas natūra, kurios jų buvimo toje valstybėje metu tampa būtinos dėl medicininių priežasčių arba dėl ilgalaikės priežiūros poreikio, atsižvelgiant į išmokų pobūdį ir numatomą buvimo trukmę. Šias išmokas kompetentingos įstaigos vardu moka buvimo vietos įstaiga pagal jos taikomų teisės aktų nuostatas, tartum atitinkami asmenys būtų apdrausti pagal minėtus teisės aktus.

Išmokoms natūra, įskaitant išmokas, mokamas lėtinių ligų ar ligų, kuriomis sergama, vaiko gimimo ar ilgalaikės priežiūros atveju, šis straipsnis netaikomas, jei buvimo kitoje valstybėje narėje tikslas yra gauti šias išmokas.

2. Administracinė komisija sudaro išmokų natūra, dėl kurių mokėjimo atitinkamam asmeniui būnant kitoje valstybėje narėje praktiniais sumetimais reikalingas išankstinis to asmens ir išmoką teikiančios įstaigos susitarimas, sąrašą.

20 straipsnis

Išvykimas į kitą valstybę narę siekiant gauti išmokas natūra. Leidimas gauti tinkamą gydymą už gyvenamosios valstybės narės ribų

1. Jeigu šiame reglamente nenumatyta kitaip, apdraustasis, vykstantis į kitą valstybę narę, kad buvimo joje metu gautų išmokas natūra, kaip nurodyta šio reglamento 1 straipsnio va ir i punktuose, turi gauti kompetentingos įstaigos leidimą.

30 straipsnis

Pensininkų mokamos įmokos

1. Valstybės narės įstaiga, pagal kurios taikomus teisės aktus ji yra atsakinga už įmokų atskaitymus ligos, ilgalaikės priežiūros, motinystės ir lygiavertėms tėvystės išmokoms gauti, gali reikalauti atlikti ir padengti tuos atskaitymus, apskaičiuotus pagal jos taikomus teisės aktus, tiek, kiek tų išmokų išlaidas pagal 23–26 straipsnius padengia minėtosios valstybės narės įstaiga.
2. Jeigu 25 straipsnyje nurodytais atvejais ligos, ilgalaikės priežiūros, motinystės ir lygiavertėms tėvystės išmokų gavimas priklauso nuo įmokų arba panašių mokėjimų pagal valstybės narės, kurios teritorijoje atitinkamas pensininkas gyvena, teisės aktus, šios įmokos nėra mokėtinos gyvenamosios vietos pagrindu.

32 straipsnis

Teisės gauti išmokas natūra pirmenybės nustatymas. Speciali taisyklė dėl šeimos narių teisės gauti išmokas gyvenamojoje valstybėje narėje

3. Jeigu šeimos narys turi išvestinę teisę gauti išmokas pagal daugiau nei vienos valstybės narės teisės aktus, taikomos šios pirmenybinės taisyklės:
 - a) jeigu teisės įgyjamos skirtingu pagrindu, prioritetinga tvarka yra tokia:
 - i) teisės į išmokas, įgytos apdraustojo darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo pagrindu;
 - ii) teisės į išmokas, įgytos apdraustojo pensijos mokėjimo pagrindu;
 - iii) teisės į išmokas, įgytos apdraustojo gyvenamosios vietos pagrindu;

- b) jeigu išvestinės teisės įgyjamos tuo pačiu pagrindu, prioritetinė tvarka nustatoma pagal papildomą – šeimos nario gyvenamosios vietos – kriterijų;
- c) jeigu, remiantis pirmiau nurodytais kriterijais, prioritetinės tvarkos nustatyti neįmanoma, taikomas paskutinis kriterijus – ilgiausias apdraustojų draudimo laikotarpis nacionalinėje pensijų draudimo sistemoje.

33a straipsnis

Ilgalaikės priežiūros išmokos

1. Administracinė komisija parengia išsamų ilgalaikės priežiūros išmokų, atitinkančių šio reglamento 1 straipsnio vb punkte nustatytus kriterijus, sąrašą, kuriame nurodoma, kurios iš jų mokamos natūra ir kurios – pinigais, ir ar išmoka teikiama asmeniui, kuriam reikia priežiūros, ar asmeniui, kuris tokią priežiūrą teikia.
 2. Jei ilgalaikės priežiūros išmoka, kuriai taikomas šis skyrius, turi pagal kitą III antraštinės dalies skyrių koordinuojamų išmokų požymių, nukrypdamą valstybė narė gali koordinuoti tokią išmoką laikydamasi tame skyriuje nustatytų taisyklių, jei tokio koordinavimo rezultatas išmokos gavėjams iš esmės yra ne mažiau palankus nei rezultatas, kuris būtų gautas, jei išmoka būtų koordinuojama kaip ilgalaikės priežiūros išmokos pagal šio skyriaus nuostatas, ir jei ši išmoka įtraukta į XII priedą, nurodant, kuris III antraštinės dalies skyrius taikomas.
- 2a. Šio reglamento 34 straipsnio 1 ir 3 dalys taip pat taikomos XII priede išvardytoms išmokoms.

Ilgalaikės priežiūros išmokų sutapimas

1. Jeigu ilgalaikės priežiūros išmokų pinigais, kurios yra numatytos pagal 21 arba 29 straipsnį, gavėjas tuo pačiu metu ir pagal šį skyrių turi teisę į tam pačiam tikslui skirtas išmokas natūra iš gyvenamosios vietos arba buvimo vietos įstaigos kitoje valstybėje narėje, o iš įstaigos pirmojoje valstybėje narėje taip pat reikalaujama kompensuoti šių išmokų natūra išlaidas pagal 35 straipsnį, taikoma bendroji išmokų sutapimo vengimo nuostata, išdėstyta 10 straipsnyje, išskyrus tik šį apribojimą: jeigu atitinkamas asmuo prašo išmokos natūra ir ją gauna, išmokos pinigais suma sumažinama tokia išmokos natūra dydžio suma, kurios prašoma arba galima prašyti iš pirmosios valstybės narės įstaigos, iš kurios reikalaujama kompensuoti išlaidas.
2. [...]
3. Dvi ar daugiau valstybių narių arba jų kompetentingų valdžios institucijų gali susitarti dėl kitų arba papildomų priemonių, kurios atitinkamiems asmenims negali būti mažiau palankios negu principai, išdėstyti 1 dalyje .
- 3a. Kai tuo pačiu laikotarpiu ir tų pačių vaikų atžvilgiu ilgalaikės priežiūros išmokos pinigais numatytos pagal daugiau nei vienos valstybės narės teisės aktus, sutapimo atveju taikomos pirmenybinės taisyklės, nustatytos 68 straipsnio 1 dalyje.

XII PRIEDAS (naujas)

ILGALAIKĖS PRIEŽIŪROS IŠMOKOS, TEIKIAMOS NUKRYPSTANT NUO 33a STRAIPSNIO 2 DALIES

(33a straipsnio 2 dalis)

AUSTRIJA

Ilgalaikės priežiūros išmokos pinigais (Federalinis ilgalaikės priežiūros išmokų aktas, BGBl. I, Nr. 110/1993 su pakeitimais), teikiamos dėl nelaimingų atsitikimų darbe arba dėl profesinių ligų, yra koordinuojamos pagal III antraštinės dalies 2 skyrių (Išmokos dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų).

PRANCŪZIJA

- a) Nuolatinės priežiūros išmokos (Socialinės apsaugos kodeksas, L.355-1 straipsnis) yra koordinuojamos pagal III antraštinės dalies 4 skyrių (Invalidumo išmokos) arba pagal III antraštinės dalies 5 skyrių (Senatvės išmokos), priklausomai nuo to, su kuria išmoka kartu išmokamas priežiūros priedas.
- b) Papildomos išmokos dėl nuolatinės priežiūros (Socialinės apsaugos kodeksas, L.434-2 straipsnis) yra koordinuojamos pagal III antraštinės dalies 2 skyrių (Išmokos dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų).

VOKIETIJA

Ilgalaikės priežiūros išmokos dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų (Vokietijos socialinės apsaugos kodekso VII tomo 44 punktas) yra koordinuojamos pagal III antraštinės dalies 2 skyrių (Išmokos dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų).

LENKIJA

Priežiūros priedai (1998 m. gruodžio 17 d. Aktas dėl senatvės ir invalidumo išmokų iš Socialinio draudimo fondo) yra koordinuojami pagal III antraštinės dalies 4 skyrių (Invalidumo išmokos) arba pagal III antraštinės dalies 5 skyrių (Senatvės išmokos), priklausomai nuo to, su kuria išmoka kartu išmokamas priežiūros priedas.

III antraštinė dalis, 1 skyrius

Ligos, ilgalaikės priežiūros, motinystės ir lygiavertės tėvystės išmokos

23 straipsnis

Sistema, taikytina tuo atveju, kai gyvenamosios vietos arba buvimo vietos valstybėje narėje yra daugiau nei viena sistema

Jeigu gyvenamosios vietos arba buvimo vietos valstybės narės teisės aktuose yra numatyta daugiau nei viena sveikatos, ilgalaikės priežiūros, motinystės arba tėvystės draudimo sistema daugiau nei vienai apdraustųjų asmenų kategorijai, pagal pagrindinio reglamento 17 straipsnį, 19 straipsnio 1 dalį, 20, 22, 24 ir 26 straipsnius taikomos nuostatos yra teisės aktų dėl pagal darbo sutartį dirbančių asmenų bendrosios sistemos nuostatos.

24 straipsnis

Gyvenimas valstybėje narėje, kuri nėra kompetentinga valstybė narė

3. Šis straipsnis *mutatis mutandis* taikomas pagrindinio reglamento 22, 24, 25 ir 26 straipsniuose nurodytiems asmenims.

25 straipsnis

Buvimas valstybėje narėje, kuri nėra kompetentinga valstybė narė

A) Procedūra ir teisės apimtis

1. Taikant pagrindinio reglamento 19 straipsnį, buvimo vietos valstybės narės sveikatos priežiūros arba ilgalaikės priežiūros paslaugų teikėjui apdraustasis pateikia kompetentingos įstaigos išduotą dokumentą, patvirtinantį jo teises į išmokas natūra. Jeigu apdraustasis neturi tokio dokumento, buvimo vietos įstaiga gavusi prašymą arba prireikus kreipiasi į kompetentingą įstaigą prašydama jį išduoti.

2. *[pakeitimų nėra]*.
3. Pagrindinio reglamento 19 straipsnio 1 dalyje nurodytos išmokos natūra yra išmokos natūra, teikiamos buvimo vietos valstybėje narėje pagal jos teisės aktus, kurias būtina mokėti dėl sveikatos priežasčių ar dėl ilgalaikės priežiūros poreikio siekiant užtikrinti, kad apdraustasis, norėdamas gauti reikalingą gydymą arba ilgalaikės priežiūros išmokas, nebūtų priverstas grįžti į kompetentingą valstybę narę anksčiau, nei buvo numatęs.

28 straipsnis

Ilgalaikės priežiūros išmokos pinigais būnant arba gyvenant valstybėje narėje, kuri nėra kompetentinga valstybė narė

1. Siekdamas gauti teisę į ilgalaikės priežiūros išmokas pinigais pagal pagrindinio reglamento 21 straipsnio 1 dalį, apdraustasis kreipiasi į kompetentingą įstaigą. Kompetentinga įstaiga apie tai prireikrus informuoja gyvenamosios vietos įstaigą.

31 straipsnis

Pagrindinio reglamento 34 straipsnio taikymas

1. Kompetentinga įstaiga informuoja atitinkamą asmenį apie pagrindinio reglamento 34 straipsnyje pateikiamą nuostatą dėl išmokų sutapimo vengimo. Taikant tokias taisykles užtikrinama, kad kompetentingoje valstybėje narėje negyvenantis asmuo turėtų teisę gauti bent tokio paties viso dydžio arba vertės išmokas, kokias jis turėtų teisę gauti gyvendamas toje valstybėje narėje.
2. Kompetentinga įstaiga taip pat praneša gyvenamosios ar buvimo vietos įstaigai apie ilgalaikės priežiūros išmokų pinigais mokėjimą, kai pagal pastarosios įstaigos taikomus teisės aktus numatoma teikti ilgalaikės priežiūros išmokas natūra, įtrauktas į pagrindinio reglamento 33a straipsnio 1 dalyje nurodytą sąrašą.

Specialios įgyvendinimo priemonės

1. Tais atvejais, kai asmuo arba asmenų grupė gavus prašymą yra atleidžiami nuo privalomojo sveikatos arba ilgalaikės priežiūros draudimo ir todėl tiems asmenims netaikoma sveikatos arba ilgalaikės priežiūros draudimo sistema, kuriai taikomas pagrindinis reglamentas, kitos valstybės narės įstaiga tik dėl tokio atleidimo netampa atsakinga už šiems asmenims arba jų šeimos nariams pagal pagrindinio reglamento III antraštinės dalies I skyrių išmokėtų išmokų natūra ar pinigais išlaidų padengimą.
4. [...]

IV antraštinė dalis, 1 skyrius

Išmokų išlaidų kompensavimas taikant pagrindinio reglamento 35 ir 41 straipsnius

87 straipsnis

Sveikatos patikrinimas ir administraciniai patikrinimai

4. 2 ir 3 dalys taip pat taikomos siekiant nustatyti ar patikrinti ilgalaikės priežiūros išmokų, nurodytų pagrindinio reglamento 1 straipsnio vb punkte, gavėjo ar pareiškėjo jas gauti priklausomybės būklę.
6. Išimties tvarka netaikant pagrindinio reglamento 76 straipsnio 2 dalyje nustatyto nemokamo abipusio administracinio bendradarbiavimo principo, faktinę išlaidų, susijusių su 1–5 dalyse nurodytais patikrinimais, sumą įstaigai, kurios buvo paprašyta juos atlikti, apmoka už skolos sumokėjimą atsakinga įstaiga, paprašiusi juos atlikti. Tačiau jeigu įstaiga, kurios buvo paprašyta atlikti patikrinimą, rezultatais taip pat naudojasi savo pačios išmokų atitinkamam asmeniui skyrimo pagal savo taikomus teisės aktus tikslais, ji neprašo apmokėti išlaidų, nurodytų ankstesniame sakinyje.

Pasiūlymo nuostatos, susijusios su išmokomis šeimai**Reglamentas (EB) Nr. 883/2004****35 –a konstatuojamoji dalis (nauja)**

Diferencinio priedo apskaičiavimo tikslais šiame reglamente atsižvelgiama į Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-347/12 *Wiering*, pateikiant reikiamus paaiškinimus ir numatant reikiamus supaprastinimus. Atsižvelgiant į ypatingą įvairių išmokų šeimai pobūdį valstybėse narėse, reikėtų atskirti dvi išmokų šeimai rūšis, nes jos skiriasi savo pagrindine paskirtimi, tikslais ir pagrindu, kuriuo remiantis jos suteikiamos.

35a konstatuojamoji dalis (nauja)

Išmokos šeimai pinigais, kuriomis visų pirma siekiama pakeisti neuždirbtų pajamų dalis arba visas tokias pajamas, arba pajamas, kurių asmuo uždirbti negali, nes augina vaiką, gali būti atskirtos nuo kitų išmokų šeimai, skirtų šeimos išlaidoms padengti. Kadangi tokios išmokos galėtų būti laikomos individualiomis teisėmis, kurios yra asmeninės tėvo (motinos) teisės pagal kompetentingos valstybės narės teisės aktus, turėtų būti galima numatyti jas išimtinai suteikti atitinkamam tėvui (motinai). Tokios individualios išmokos turėtų būti įtrauktos į šio reglamento XIII priedo I dalį. Antrinės kompetencijos valstybė narė gali nuspręsti, kad tais atvejais, kai teisės gauti išmokas šeimai sutampa pagal kompetentingos valstybės narės ir tos valstybės narės, kurioje gyvena šeimos nariai, teisės aktus, pirmenybinės taisyklės tokioms išmokoms neturėtų būti taikomos. Jei valstybė narė nusprendžia nebetaikyti pirmenybinių taisyklių, ji turi jų netaikyti nuosekliai visiems teisę į išmokas turintiems asmenims, esantiems analogiškoje padėtyje, ir ši valstybė narė turi būti įtraukta į XIII priedo II dalį.

68 straipsnis

Pirmenybinės taisyklės teisių į išmokas sutapimo atveju

2. Jeigu teisės į išmokas sutampa, išmokos šeimai mokamos pagal tuos teisės aktus, kurie buvo pripažinti prioritetiniais pagal 1 dalies nuostatas. Teisės į išmokas šeimai pagal kitą, pirmajam prieštaraujantį, teisės aktą arba aktus laikinai sustabdomos iki tokios sumos, kokia tos pačios rūšies išmokoms numatoma pirmajame teisės akte, o sumai, kuri viršija šią sumą, padengti prireikus mokamas diferencinis priedas. Tačiau toks diferencinis priedas neprivalo būti mokamas už vaikus, kurie gyvena kitoje valstybėje narėje, kai teisė į atitinkamą išmoką yra įgyta tik gyvenamosios vietos pagrindu..
- 2a. Išmokų šeimai diferencinio priedo pagal šio straipsnio 2 dalį apskaičiavimo tikslais numatomos dvi tos pačios rūšies išmokų kategorijos:
 - a) išmokos šeimai pinigais, kuriomis visų pirma siekiama pakeisti neuždirbtų pajamų dalis arba visas tokias pajamas, arba pajamas, kurių asmuo uždirbti negali, nes augina vaiką, ir
 - b) visos kitos išmokos šeimai.

68b straipsnis (naujas)

Speciali nuostata dėl išmokų šeimai pinigais, kuriomis siekiama pakeisti pajamas vaiko auginimo laikotarpiu

1. 68 straipsnio 2a dalies a punkte nurodytos išmokos šeimai, kurios yra įtrauktos į XIII priedo I dalies sąrašą, skiriamos pagal kompetentingos valstybės narės teisės aktus tik asmeniui, kuriam taikomi tie teisės aktai. Išvestinė teisė į tokias išmokas neegzistuoja. Šio reglamento 68a straipsnis tokioms išmokoms netaikomas, o iš kompetentingos įstaigos negali būti reikalaujama atsižvelgti į kito iš tėvų ar asmens, kuris juo laikomas, arba vaiką ar vaikus globojančios įstaigos pateiktą prašymą pagal įgyvendinimo reglamento 60 straipsnio 1 dalį.

2. Nukrypstant nuo 68 straipsnio 2 dalies, jeigu teisės į išmokas sutampa pagal vienas kitam prieštaraujančius teisės aktus, valstybė narė gali naudoti gavėjui skirti visą 1 dalyje nurodytos išmokos šeimai sumą, nepriklausomai nuo pirmajame teisės akte numatyto išmokos dydžio. Valstybės narės, nusprendusios taikyti tokią nukrypti leidžiančią nuostatą, išvardijamos XIII priedo II dalyje nurodant išmokas šeimai, kurioms taikoma ši nukrypti leidžianti nuostata.

XIII PRIEDAS (naujas)

IŠMOKOS ŠEIMAI PINIGAI, KURIOMIS SIEKIAMA PAKEISTI PAJAMAS VAIKO AUGINIMO LAIKOTARPIAIS

(68b straipsnis)

I dalis. Išmokos šeimai pinigais, kuriomis siekiama pakeisti pajamas vaiko auginimo laikotarpiais²

(68b straipsnio 1 dalis)

AUSTRIJA

- a) Fiksuoto dydžio vaiko priežiūros išmoka (Vaiko priežiūros išmokų aktas, 2001/103)
- b) Vaiko priežiūros išmoka, kuria pakeičiamos mokamos pajamos (Vaiko priežiūros išmokų aktas, 2001/103)
- c) Partnerystės išmoka (Vaiko priežiūros išmokų aktas, 2001/103)

BELGIJA

Teisė į vaiko priežiūros atostogas profesinės karjeros pertraukos kontekste (1997 m. spalio 29 d. Karališkasis dekretas dėl vaiko priežiūros atostogų nustatymo profesinės karjeros pertraukos kontekste)

² Kipras, Graikija, Malta, Airija, Nyderlandai ir Jungtinė Karalystė nurodė, kad jokių savo išmokų šeimai nelaiko išmokomis šeimai pinigais, kuriomis siekiama pakeisti pajamas vaiko auginimo laikotarpiais (*prašom atkreipti dėmesį, kad ši išnaša įterpiama tik siekiant informuoti, o galutiniam tekste, kuris bus paskelbtas Oficialiajame leidinyje, jos nebus*).

BULGARIJA

- a) Nėštumo ir vaiko gimimo išmoka (Socialinio draudimo kodeksas, paskelbtas SG Nr. 110, 1999 12 17, galioja nuo 2000 m. sausio 1 d.), pradedama mokėti, kai vaikui sueina 6 mėnesiai
- b) Išmoka už 2–5 m. vaiko įsivaikinimą (Socialinio draudimo kodeksas, paskelbtas SG Nr. 110, 1999 12 17, galioja nuo 2000 m. sausio 1 d.)
- c) Išmoka už mažo vaiko auginimą (Socialinio draudimo kodeksas, paskelbtas SG Nr. 110, 1999 12 17, galioja nuo 2000 m. sausio 1 d.)

ČEKIJOS RESPUBLIKA

Motinytės (tėvystės) išmoka (Valstybinės socialinės paramos aktas Nr. 117/1995 Rink. su pakeitimais)

DANIJA

- a) Užmokesčio kompensacija (Aktas dėl motinytės pašalpų sistemos privačiajam sektoriui), pradedama mokėti nuo 15-os savaitės po gimimo;
- b) motinytės ir tėvystės išmokos pinigais (Konsolidavimo aktas dėl teisių į atostogas ir išmokų vaiko gimimo atveju), pradedamos mokėti nuo 15-os savaitės po gimimo

ESTIJA

Motinytės (tėvystės) išmoka (2016 m. birželio 15 d. Išmokų šeimai aktas)

SUOMIJA

Motinytės (tėvystės) išmoka (Sveikatos draudimo aktas, 1224/2004)

PRANCŪZIJA

- a) Taikomas laisvo veiklos pasirinkimo priedas (vaikams, gimusiems ar įvaikintiems anksčiau nei 2015 m. sausio 1 d.) (Socialinės apsaugos finansavimo įstatymo 2004 metams 60 straipsnio II dalis);

- b) bendra vaikų auginimo išmoka (PREPARE) (vaikams, gimusiems 2015 m. sausio 1 d. arba vėliau) (2014 m. rugpjūčio 4 d. akto Nr. 2014-873 dėl tikros moterų ir vyrų lygybės 8 straipsnio I dalies 7 punktą)

VOKIETIJA

Motinytės (tėvystės) išmoka (Motinytės (tėvystės) išmokų ir vaiko priežiūros atostogų aktas)

VENGRIJA

Vaiko priežiūros mokestis (1997 m. aktas LXXXIII dėl privalomojo sveikatos draudimo sistemos paslaugų)

ITALIJA

Vaiko priežiūros atostogų išmoka (2001 m. kovo 26 d. įstatyminis dekretas, Nr. 151).

LATVIJA

Išmoka tėvams (1995 m. lapkričio 6 d. Įstatymas dėl motinytės ir sveikatos draudimo)

LIETUVA

Vaiko priežiūros išmoka (2000 m. gruodžio 21 d. Lietuvos Respublikos ligos ir motinytės socialinio draudimo įstatymas Nr. IX-110 su pakeitimais)

LIUKSEMBURGAS

Pajamų pakeitimas vaiko priežiūros atostogų metu (2016 m. lapkričio 3 d. Įstatymas, kuriuo reformuojamos vaiko priežiūros atostogos)

LENKIJA

- a) Išmokos šeimai priedas vaiko priežiūrai, skiriamas vaiko priežiūros atostogų metu (2003 m. lapkričio 28 d. Aktas dėl išmokų šeimai);
- b) Motinytės (tėvystės) išmoka (2003 m. lapkričio 28 d. Aktas dėl išmokų šeimai)

PORTUGALIJA

- a) Motinystės (tėvystės) išmoka (2009 m. balandžio 9 d. dekretas–įstatymas Nr. 89/2009 ir 2009 m. balandžio 9 d. dekretas–įstatymas Nr. 91/2009), pradedama mokėti nuo 7-os savaitės po vaiko gimimo;
- b) tęstinė motinystės (tėvystės) išmoka (2009 m. balandžio 9 d. dekretas–įstatymas Nr. 89/2009 ir 2009 m. balandžio 9 d. dekretas–įstatymas Nr. 91/2009)
- c) išmoka už įvaikinimą (2009 m. balandžio 9 d. dekretas–įstatymas Nr. 89/2009 ir 2009 m. balandžio 9 d. dekretas–įstatymas Nr. 91/2009)

RUMUNIJA

Mėnesinė vaiko auginimo kompensacija (2010 m. gruodžio 8 d. Skubus Vyriausybės potvarkis Nr. 111 dėl vaiko priežiūros atostogų ir mėnesinės vaiko priežiūros kompensacijos su vėlesniais pakeitimais ir papildymais)

SLOVAKIJA

Motinystės (tėvystės) išmoka (Motinystės (tėvystės) išmokos aktas Nr. 571/2009 su pakeitimais)

SLOVĖNIJA

- a) Motinystės (tėvystės) kompensacija (Motinystės (tėvystės) apsaugos ir išmokų šeimai aktas, Oficialusis leidinys Nr. 26/14 ir 15/90, ZSDP-1)
- b) Motinystės (tėvystės) išmoka (Motinystės (tėvystės) apsaugos ir išmokų šeimai aktas, Oficialusis leidinys Nr. 26/14 ir 15/90, ZSDP-1)

ŠVEDIJA

Motinystės (tėvystės) išmoka (Socialinio draudimo aktas)

II dalis. Valstybės narės, skiriančios visą 68b straipsnyje nurodytų išmokų šeimai sumą

(68b straipsnio 2 dalis)

ESTIJA

SUOMIJA

LIETUVA

LIUKSEMBURGAS

ŠVEDIJA
